

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตต์วิทยาลัย ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและ

ตอนที่ 1 แสดงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

ตอนที่ 2 แสดงความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

ตอนที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 แสดงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู
ตาราง 1 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่นักเรียนได้รับ

รูปแบบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	16.11	2.43	มาก
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	12.46	2.94	ปานกลาง
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	8.94	2.67	น้อย

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ในระดับมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันในระดับปานกลาง และปล่อยปละละเลย ในระดับน้อย เมื่อคำนึงถึงการกระจายของคำตอบ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีการกระจายมากที่สุด ตามมาด้วยการอบรมแบบเข้มงวดกวดขันและปล่อยปละละเลยซึ่งแสดงถึงความแตกต่างกันในคำตอบของผู้ตอบในแบบการเลี้ยงดูเหล่านั้น

ตอนที่ 2 แสดงความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค
ตาราง 2 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคจำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
มองโลกในแง่ดี	18.84	2.19	สูง
การอดทน	18.65	2.63	สูง
ควบคุมสถานการณ์	17.76	2.24	สูง
การพยายามแก้ปัญหา	17.68	2.19	สูง

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เมื่อคำนึงถึงการกระจายของคำตอบ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านมองโลกในแง่ดีมีการกระจายสูงที่สุด ตามมาด้วยด้านการอดทน ด้านการควบคุมสถานการณ์ และด้านการพยายามแก้ปัญหาซึ่งแสดงถึงความแตกต่างกันในคำตอบของผู้ตอบในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านั้น

ตอนที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน

การเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค	ค่าสหสัมพันธ์
ด้านการควบคุมสถานการณ์	-0.035
ด้านการพยายามแก้ไขปัญหา	-0.171*
ด้านการมองโลกในแง่ดี	-0.067
ด้านการอดทน	-0.065
รวมทุกด้าน	-0.063

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างกันของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้านพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหามีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.171 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยไม่สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับด้านอื่นๆของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

ตาราง 4. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน

การเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค	ค่าสหสัมพันธ์
ด้านการควบคุมสถานการณ์	.205**
ด้านการพยายามแก้ไขปัญหา	.317**
ด้านการมองโลกในแง่ดี	.327**
ด้านการอดทน	.238**
รวมทุกด้าน	.364**

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างกันของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้านพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านควบคุมสถานการณ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.205 มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ไขปัญหามีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.317 มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านมองโลกในแง่ดีในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.327 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการอดทนในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.238

ตาราง 5. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน

การเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค	ค่าสหสัมพันธ์
ด้านการควบคุมสถานการณ์	.010
ด้านการพยายามแก้ไขปัญหา	.195*
ด้านการมองโลกในแง่ดี	-.008
ด้านการอดทน	.181*
รวมทุกด้าน	.130

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้านพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ไขปัญหามีในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.195 และมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการอดทนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.181 แต่การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันไม่สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับด้านการควบคุมสถานการณ์และด้านการมองโลกในแง่ดีของความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปิ่นสร้อยไข่มุกวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปิ่นสร้อยไข่มุกวิทยาลัย สรุปได้ดังนี้ นักเรียน มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค โดยรวมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค พบว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.171
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านความคุมสถานการณ์มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.205
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.317
4. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านมองโลกในแง่ดีมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.327

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการอดทนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.238

6. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.195

7. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการอดทนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.181

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตส่ววิทยาลัย มีประเด็นที่น่าสนใจควรมานำอภิปรายผลดังนี้

1. ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการมองโลกในแง่ดี และด้านการอดทนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากหรือความลำบากสูง จึงทำให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะพ่ายแพ้หรือล้มเหลวไปก็สามารถลุกขึ้นสู้ใหม่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Paul.(1997, หน้า 6 – 7) กล่าวว่า ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากหรือความลำบาก โดยผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคสูง จะมีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ แม้จะพ่ายแพ้หรือล้มเหลวไปก็สามารถลุกขึ้นสู้ใหม่ได้ ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคต่ำ เวลาที่ต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความทุกข์ยากก็จะพ่ายแพ้ บางคนอาจละทิ้งการเรียนไปกลางคัน หรือบางคนอาจท้อแท้กับชีวิตถึงขั้นไปติดยาเสพติด เป็นต้น

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่บิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูปฏิบัติตนเด็กอย่างยุติธรรม มีความอดทน ไม่ตามใจจนเกินไป และไม่เข้มงวดกวดขันมากเกินไป ยอมรับในความสามารถของเด็ก รับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือช่วยเหลือตามสมควร ทำให้เด็กนักเรียนมีความสามารถในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากหรือความลำบาก มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ และสามารถ

ก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่ปรารถนาไว้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Rorer (1972, คณิต ฤทธิรอด, 2537, หน้า 84 – 87) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กรู้สึกว่าเป็นบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูปฏิบัติตนอย่างยุติธรรม มีความอดทน ไม่ตามใจจนเกินไป และไม่เข้มงวดกวดขันมากเกินไป ยอมรับในความสามารถของเด็ก รับฟังความคิดเห็นและใ้ความร่วมมือช่วยเหลือตามสมควร สอดคล้องกับมัทธรา ธรรมบุศย์ (2544, หน้า 14) กล่าวว่า ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ ในยามที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเป็นตัวชี้ขาดวงทำให้คนเราไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จที่ปรารถนาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Edwards. (1974, p.76) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่มีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่เด็กวัยระดับมัธยมศึกษาถึงนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย เป็นเด็กชายและเด็กหญิงที่พ่อกับแม่เลี้ยงดูและอยู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ให้ผลต่อการพัฒนาคุณธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลนุช พุ่มไสว (2543, หน้า 46 – 62) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผลต่อความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย จำนวน 374 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความรู้สึกภาคภูมิใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน สามารถร่วมกันพยากรณ์ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา พุ่มสวัสดิ์ (2538, หน้า 45 – 46) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น ที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าในตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้น จะส่งผลให้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหา และด้านอดทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่พ่อแม่ตั้งกฎเกณฑ์ให้ลูกปฏิบัติตามการตัดสินใจใดๆ ของครอบครัวลูกไม่มีสิทธิออกเสียง ทำให้เด็กขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขี้อาย ไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความอบอุ่นมั่นคงปลอดภัย ไม่สามารถที่จะตัดสินใจด้วยตนเองใน

บางเรื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Roger (1972, คณิต ฤทธิรอด. 2537, หน้า 84 – 87) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เป็นวิธีการปฏิบัติของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนต้องการ หรือทำอะไรได้ด้วยตนเองไม่ได้ ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ ถูกควบคุมดูแลอยู่ในสายตา หรือปกป้องคุ้มครองตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และเด็กมีความรู้สึกว่าคุณเป็นเด็กอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรล และคณะ (คณิต ฤทธิรอด. 2537 , หน้า 89) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกที่ถูกส่งเข้าโรงเรียนครั้งแรกกับการอบรมที่เข้มงวดกวดขันเป็นพิเศษของผู้ปกครองจะมีพฤติกรรมจากพรากเกินกว่า 3 วันแรกของการเปิดภาคเรียน ในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Park.(1992, p.142) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิตกกังวลต่ออาการจากพรากของเด็กในวัยเรียน เป็นระยะที่เริ่มเข้าเรียนครั้งแรก พบว่า วัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดูของชาวเกาหลีสามารถอธิบายความวิตกกังวลเกี่ยวกับการพรากจากของเด็กหญิงและเด็กชายซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กชายที่เป็นลูกคนแรกมักจะถูกเลี้ยงดูด้วยความรักความเอาใจใส่มาก เข้มงวดกวดขันมาก จะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวที่โรงเรียนทำให้เกิดพฤติกรรมพรากจากได้

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากวิธีการปฏิบัติของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองถูกเกลียดชัง ไม่เคยได้รับการเอาใจใส่ ให้การสนับสนุนหรือให้การแนะนำเท่าที่ควรนั้นทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของตนเองน้อย ไม่ค่อยมีความอดทนเมื่อมีอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Roger (1972, คณิต ฤทธิรอด. 2537, หน้า 84 – 87) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นวิธีการปฏิบัติของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองถูกเกลียดชัง ไม่เคยได้รับการเอาใจใส่ ให้การสนับสนุนหรือให้การแนะนำเท่าที่ควร มักใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงและปราศจากเหตุผลไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่ของเด็ก สอดคล้องกับมัทธรา ธรรมบุศย์ (2545, หน้า 17) กล่าวว่า ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ ในยามที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเป็นตัวขัดขวางทำให้คนเราไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จที่ปรารถนาไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกสร ภูมิดี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพและรูปแบบการเลี้ยงดูต่างกัน กลุ่มนักเรียนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 370 คน พบว่า 1) ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค โดยภาพรวมของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพและรูปแบบการเลี้ยงดูต่างกัน ในระดับสูง 2) นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแต่ละด้านแตกต่างกัน ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟัน

อุปสรรคแตกต่างกันโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแตกต่างกันมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค แตกต่างกันโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ปกครองควรเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขันพ่อแม่ ผู้ปกครองควรมีการเอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่น เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเอง การตัดสินใจใด ๆ ภายในครอบครัวควรมาจากเห็นชอบของสมาชิกในครอบครัว โดยถือเอาความสุขของส่วนรวมเป็นใหญ่
2. โรงเรียนควรเปิดโอกาสใช้ความสามารถเต็มที่และรับผิดชอบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีโอกาสหัดความคิดริเริ่มและตัดสินใจจากสิ่งเล็กไปสู่งานใหญ่ ครูควรสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ใช้เหตุผลในการโต้แย้งกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค เช่น ปัจจัยในเรื่องของความสามารถทางเชาวน์ปัญญา (IQ) ความฉลาดด้านอารมณ์ (EQ) เป็นต้น